

BULLETIN

PPP PRO | PLATFORMA PRO PAMÁTKOVOU PÉČI, RESTAUROVÁNÍ A OBNOVU

ČÍSLO 00 - duben 2011

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

Dostává se vám do rukou první (přesněji nulté) číslo nového informačního čtvrtletníku. Jeho cílem je v první řadě představit široké odborné veřejnosti aktivity projektu Platforma pro památkovou péči, restaurování a obnovu, jehož realizaci zahájila v lednu 2011 Fakulta restaurování Univerzity Pardubice.

Přestože má projekt za sebou teprve něco málo přes čtvrt roku existence, může se již dnes vykázat celou řadou aktivit. Mimo jiné také uspořádáním dvou diskusních setkání zaměřených na aktuální témata spojená s interdisciplinárním přístupem v péči o kulturní dědictví. Ty nejzajímavější výstupy vám přineseme v tomto a v příštím čísle bulletinu.

Naším záměrem je, aby se bulletin stal do budoucna nejen prostředkem k informování odborné veřejnosti o aktivitách spojených s naším projektem, ale také vyhledávanou informační a publikační platformou. Byli bychom velmi rádi, kdyby projekt PPP PRO do budoucna umožnil také vznik nového recenzovaného periodika, které poskytne plnohodnotný prostor pro publikování odborných příspěvků zaměřených na interdisciplinární přístup v péči o kulturní dědictví. Uvítáme, když se do diskuze o připravovaném časopise také zapojíte (viz kontakty uvedené v tiráži).

Petra Hečková - Martina Hucková

OBSAH

Úvodník	(1)
Projekt PPP PRO se představuje	(2)
Připravujeme v roce 2011	(2)
Fakulta restaurování	(3)
Některá čísla	(3)
Partneři projektu	(4)
Co už je za námi: 1. a 2. diskusní setkání	(6)
Vratislav Nejedlý, Přírodní vědy v památkové péči: otázky objektivního a subjektivního pohledem památkáře	(9)
Petr Kotlík, Pohled na technologa očíma technologa	(10)
Jiří Novotný, Přírodovědec a restaurátor: dva pohledy	(11)
Konference Interdisciplinarita v péči o kulturní dědictví - 1. výzva	(12)

NEPŘEHLEDNĚTE!

DALŠÍ ČÍSLO BULLETINU
PROJEKTU
PPP PRO | PLATFORMA
PRO PAMÁTKOVOU PÉČI,
RESTAUROVÁNÍ A OBNOVU

VYJDE NA KONCI ČERVNA

PROJEKT PPP PRO SE PŘEDSTAVUJE

ANEB
K ČEMU JE DOBRÁ

PLATFORMA PRO PAMÁTKOVOU PÉČI, RESTAUROVÁNÍ A OBNOVU?

V české památkové péči dosud chyběla *nezávislá, interdisciplinární informační a komunikační platforma*, která by umožňovala efektivní spolupráci a další rozvoj všech oblastí a oborů, jež na péči o kulturní dědictví participují. Tedy nejen památkové péče a restaurování, ale také příbuzných oborů technologických, přírodovědných, právních věd, historických věd, věd o umění a dalších.

Fakulta restaurování UPa v Litomyšli proto přistoupila na začátku tohoto roku spolu s dalšími osmi partnery na poli české památkové péče a restaurování k realizaci projektu „*Platforma pro památkovou péči, restaurování a obnovu*“ („PPP PRO“) financovaného z Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost, reg. č. projektu CZ.1.07/2.4.00/12.0036.

Díky široké škále svých aktivit a dílčích výstupů projekt položí základy funkčního networkingu, čímž přispěje ke zlepšení péče o kulturní dědictví v České republice. V konečném důsledku se tak podaří zvýšit konkurenceschopnost české školy ochrany kulturního dědictví v evropském kontextu a nová síť pro péči o kulturní dědictví se jako plnohodnotný člen zapojí do diskuze o rozvoji a směřování v této oblasti.

Nejvyšší metou je vstup partnerské sítě do některého z evropských sdružení péče o kulturní dědictví.

Náš projekt si klade následující cíle:

1. Zapojit účastníky péče o kulturní dědictví ze všech sfér do *diskuze o aktuálních otázkách oboru*, neboť zkvalitnění jejich vzájemné spolupráce přispěje k lepšímu přenosu znalostí a bude tak vytvořen prostor pro předávání a sdílení názorů, který v budoucnu vyústí ve společné interdisciplinární projekty.

2. Připravit odborníky z řad mladých akademických pracovníků a studentů vyšších a vysokých škol na *spolupráci v interdisciplinárních projektových týmech*. Takto bude vytvořena pro příští období personální základna profesionálů, připravených pro efektivní práci v oblasti rozvoje vzdělanostního a kulturního potenciálu ČR.

3. Vytvořit chybějící *kunikační a informační platformu ve formě internetového portálu* pro podporu odborné komunity památkové péče a umožnit tak efektivní oslovení a navázání komunikace, stejně jako jednodušší vznik projektů a týmů mezi sektory.

4. Vytvořit *kontaktní místo sítě pro památkovou péči*, které bude reprezentovat partnerské instituce vůči veřejnosti a umožní navázání kontaktů v aplikační sféře, díky nimž bude snazší nalézt vhodné partnery pro budoucí projekty.

PŘIPRAVUJEME V ROCE 2011

ČERVENEC

Diskusní setkání č. 4: Vzdělávání v péči o kulturní dědictví

Datum a místo konání:

19. 7. 2011 Brno

(Univerzitní kampus Bohunice)

SRPEN

Seminář k vyhodnocení starších restaurátorských projektů:

Arcidiecézní muzeum v Olomouci

Datum a místo konání:

bude upřesněno

ZÁŘÍ

Diskusní setkání č. 5: Humanitní vědy v péči o kulturní dědictví

Datum a místo konání:

13. 9. 2011 Litomyšl

LISTOPAD

Diskusní setkání č. 6: Restaurátor v procesu péče o kulturní dědictví

Datum a místo konání:

30. 11. 2011 Litomyšl

Konference: Interdisciplinarita v péči o kulturní dědictví

Datum a místo konání:

1. – 2. 12. 2011 Litomyšl

**BLIŽŠÍ INFORMACE O NAŠEM PROJEKTU, VČETNĚ ELEKTRONICKÉ
VERZE BULLETINU, NAJDETE
NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH**

[HTTP://PROJEKTY.UPCE.CZ/PPP-PRO](http://projekty.upce.cz/ppp-pro)

SEZNAMTE SE: FAKULTA RESTAUROVÁNÍ V LITOMYŠLI

Fakulta restaurování Univerzity Pardubice byla založena v roce 2005 jako jedno z mála univerzitních pracovišť, které zabezpečuje výchovu vysokoškolsky vzdělaných restaurátorů. Co do počtu studentů je nejmenší ze sedmi fakult Univerzity Pardubice. V akademickém roce 2010/2011 ji navštěvuje 104 studentů.

Svémi vzdělávacími, vědeckými a uměleckými aktivitami v oblasti konzervace a restaurování památek navazuje na činnosti pěstované v Litomyšli od roku 1993. Profiluje se jako fakulta moderního evropského typu srovnatelná s obdobnými vzdělávacími institucemi ve vyspělých evropských zemích. Jejím záměrem je stát se centrem vzdělání v oblasti památkové péče, reflektujícím současné trendy v oboru péče o památky.

Fakulta restaurování Univerzity Pardubice je činná v oblasti vzdělávání a tvůrčí činnosti pro oblast uchování hmotných památek kultury. Studijní programy jsou zaměřeny zejména na výchovu odborníků pro oblast restaurování uměleckých děl a děl uměleckého řemesla.

Vzdělávání probíhá v šesti oborech, z nichž čtyři nejsou vyučovány na žádné jiné vysoké škole v ČR. V bakalářském studijním programu výtvarná umění jsou to *Restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů*, *Restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita*, *Restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a do-*

kumentů a Restaurování a konzervace uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech. V akademickém roce 2008/2009 fakulta zahájila výuku ve dvouletém navazujícím studijním programu magisterského studia v oborech *Restaurování a konzervace nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury* a *Restaurování a konzervace děl písemné kultury*.

Na výuce participuje několik pracovišť fakulty: Ateliér výtvarné přípravy (vedoucí doc. Aleš Ogoun, ak. mal.), Ateliér restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů (vedoucí doc. Jiří Novotný ak. soch.), Ateliér restaurování a konzervace nástěnné malby a sgrafita (vedoucí doc. Jaroslav J. Alt, ak.mal.), Ateliér restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů (vedoucí BcA. Radomír Slovík), Ateliér restaurování a konzervace uměleckých děl na papíru a souvisejících materiálech (vedoucí Mgr. Art. Veronika Kopecká), Katedra humanitních věd (vedoucí Mgr. Jiří Kaše) a Katedra chemické technologie (vedoucí Ing. Alena Hurtová).

Výuka i profil absolventa jsou založeny na interdisciplinaritě a úzké spolupráci různých oborů podílejících se na péči o památky. Absolventi jsou odborně připraveni na náročnou dráhu samostatného restaurátora a konzervátora uměleckých a řemeslných děl, přičemž jsou vedeni jak pro samostatnou práci v terénu, tak pro práci vedoucích restaurátorských týmů.

NĚKTERÁ ZAJÍMAVÁ ČÍSLA

9 = počet spolupracujících institucí, jejichž cílem je položit základy fungující sítě

18 = počet plánovaných diskusních setkání zástupců partnerských institucí a přizvaných odborníků

60 = počet studentských stáží, které bude možné díky projektu realizovat

200 = celkový počet osob, které má projekt za cíl podpořit

13 379 432 = finanční částka v korunách, kterou získala Univerzita Pardubice (Fakulta restaurování v Litomyšli) na realizaci projektu

Vzhledem k péči, která je věnována jazykovým znalostem studentů a jejich účasti na mezinárodních projektech restaurování, dává jejich dosažená kvalifikace vynikající předpoklady pro uplatnění při obnově a uchování uměleckých a architektonických památek i v mezinárodním měřítku.

V souvislosti s potřebou inovace obsahu vzdělávání ve vazbě na vývoj společenské praxe a nové teoretické poznatky zde byl v letech 2009 – 2012 řešen také další projekt zaměřený na rozvoj lidských zdrojů, „*Restaurátoři pro evropskou praxi - Inovace bakalářského studijního programu FR*“ (OP VK, reg. číslo CZ.1.07/2.2.00/07.0140). Cílem dalšího rozvoje v této oblasti je zaměřit koncepci studijních plánů nejen na samotné restaurování soliterních uměleckých děl, ale restaurování uměleckých děl minulosti pojímat v širších souvislostech, v kontextu s daným prostředím, pro které byla vytvořena a v kontextu s účelem a režimem, kterým konkrétní prostor slouží.

PARTNEŘI PROJEKTU

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

Účast Národního památkového ústavu jako instituce s dlouholetou tradicí a vysokou prestiží v oboru památkové péče na našem projektu je klíčová. Fakulta restaurování Univerzity Pardubice spolupracovala s tímto partnerem již v minulých letech a na předchozí aktivity navazuje také stávající spolupráce v rámci projektu.

Partnerský podíl NPÚ bude spočívat v koordinaci činnosti studentů v rámci stáží na jednotlivých územních pracovištích NPÚ a zapojení odborných pracovníků partnera do všech hlavních odborných aktivit projektu.

Webové stránky: www.npu.cz

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

MASARYKOVA UNIVERZITA PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA, BRNO

Na projektu participuje především Ústav chemie. Jako součást Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity se zaměřuje také na využití chemie a jiných přírodovědných oborů pro oblast péče o předměty kulturního dědictví. Organizuje studium oboru Chemie konzervování - restaurování (v bakalářském i navazujícím magisterském studiu), které má za úkol vy-

školit odborníky v oblasti dosud opomíjených technik restaurování, jako je restaurování textilních artefaktů nebo artefaktů vyrobených z kůže. Pedagogové Ústavu chemie a studenti studijního oboru Chemie konzervování – restaurování se na řešení projektu podílí především poskytnutím pohledu na oblast péče o kulturní památky ze směru technických a přírodních věd.

Webové stránky: www.muni.cz

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI FAKULTA PRÁVNICKÁ

Do projektových aktivit bude zapojena především Katedra veřejné správy, kvalifikovaný partner s vysokým odborným renomé pro oblast legislativy a správy v oblasti památkové péče a regionálního rozvoje, který ve spolupráci s Vysokou školou ekonomickou v Praze odborně rozvíjí problematiku uchování, správy, rozvoje, animace a ekonomizace kulturního dědictví.

Odborní a akademičtí pracovníci této partnerské instituce v dlouholeté perspektivě úspěšně vyvíjejí výzkumnou a expertizní činnost v oblasti legislativy a správy památkové péče a rozvoje kultury. Specifickou aktivitou, která nemá v českém prostředí adekvátní paralelu, je systematické zaměření a zájem o problematiku správy v oblasti animace památkové péče a její sociologické aspekty. Partner se průřezově

účastní všech klíčových aktivit a podílí se také na řízení projektu.

Webové stránky: www.zcu.cz

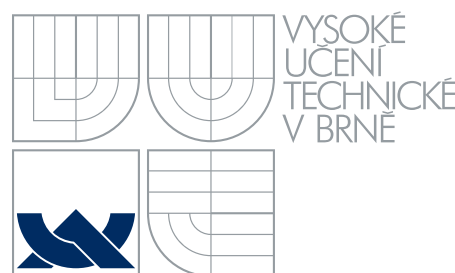

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Fakulta stavební Vysokého učení technického v Brně se zabývá jak oblastí výchovy nových stavebních odborníků, tak ve značné míře se věnuje také vědě a výzkumu. V rámci oboru Konstrukce pozemních staveb probíhá také výuka předmětu Rekonstrukce a renovace památek a působí zde vynikající odborníci na danou oblast. Vedoucí pedagogové Ústavu chemie, jakožto přední čeští specialisté na rekonstrukci staveb a technologii stavebních materiálů, participují na odborných aktivitách projektu a účastní se odborných setkávání. Jejich přínosem v projektu je zprostředkování cenných zkušeností a znalostí v souvislosti s přípravou budoucích restaurátorských projektů a sdílení rizik, které oblast rekonstrukce staveb přináší.

Webové stránky: www.vutbr.cz

ÚSTAV TEORETICKÉ A APLIKOVANÉ MECHANIKY AV ČR, V.V.I.

Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i. bude mít významný podíl na metodickém vedení projektu, zejména v oblastech souvisejících s vědeckým přístupem k problematice a v jeho technických a přírodovědných částech. Spolupráce mezi Fakultou restaurování v Lito-myšli a ÚTAM probíhala už v minulosti, v současné době obě instituce spolupracují například na mezinárodním projektu 7. RP „STONECORE“, který je zaměřen na vývoj a ověření optimální aplikace nanomateriálů pro konsolidaci kamene a omítek. Partner plánuje využívat informací z platformy při výuce mezinárodního programu „Structural Analysis of Historic Constructions“ v rámci programu Erasmus Mundus. Zpětnou vazbou bude také identifikace problémů a nedostatků znalostí pro návrh nových výzkumných projektů.

Webové stránky: www.itam.cas.cz

STŘEDNÍ UMĚLECKO- PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA V TURNOVĚ

Tradiční oborová vzdělávací instituce s více než stoletou tradicí. Vyšší typ studia byl na škole otevřen v roce 2001 (obor Restaurování a konzervo-

vání obecných kovů), od roku 2004, ve spolupráci s Vysokou školou chemicko-technologickou, se zde vyučuje také čtyřletý bakalářský program Konzervování-restaurování uměleckořemeslných děl z kovů.

Partner v projektu zastupuje početnou oblast vyššího vzdělávání v oboru. Jeho motivací pro zapojení do projektu je jednak skutečnost, že přímý kontakt a prolínání obou vzdělávacích úrovní (vyšší odborné a vysokoškolské) je v tomto projektu žádoucí, jednak jeho přínos pro praxi a další vzdělávání studentů a absolventů VOŠ.

Webové stránky: www.sups.info

VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKO- LA UMĚLECKO- PRŮMYSLOVÁ S.R.O., PÍSEK

VOŠ uměleckoprůmyslová v Písku navazuje na tradici Soukromé střední uměleckoprůmyslové školy v Písku, založené v roce 1993, přebírá hlavní hodnoty, které stály u zrodu původní školy, a navazuje na ně nejen snahou o vychovávání odborně vzdělaných pracovníků ve specifických restaurátorských oborech, ale také úsilím o navrácení tradice uměleckého řemesla do každodenního života naší společnosti.

Hlavním odvětvím specializace je výuka oborů Konzervování a restaurování nábytku a nepolychromované dřevořezby a Restaurování kovů. Partner zastupuje početnou oblast vyššího vzdělávání v oboru restaurování. Jeho spolupráce na projektu se stává motivací k rozšíření a navázání nových podnětných kontaktů a zejména pod-

nětů pro studenty VOŠ-UP.

Webové stránky: www.vosup.cz

GEMA ART GROUP A.S.

Firma GemaArt, a.s. se pohybuje na umělecko-historickém poli již déle než 15 let. Zabývá se realizací kompletních restaurátorských zakázek s největšími stavebními společnostmi a vystupuje v roli generálního dodavatele při obnově mnohých historických objektů. Její odborní pracovníci – restaurátoři se podílejí na záchraně významných uměleckých a architektonických památek nejen na území ČR, na řešení vědeckých úkolů v oblasti záchraně kulturního dědictví i na záchraně objektů zapsaných na seznamu UNESCO. Hlavní motivací zapojení tohoto partnera je naděje, že projekt může přinést do české péče o kulturní dědictví potřebné propojení vzdělávacího a soukromého sektoru a přispěje k transformaci systému památkové péče v moderní výkonný systém, který snese srovnání s evropskými zvyklostmi.

Webové stránky: www.gemaart.cz

(Podrobné profily jednotlivých partnerských institucí přineseme v dalších vydáních bulletinu.)

CO UŽ JE ZA NÁMI: PRVNÍ A DRUHÉ DISKUSNÍ SETKÁNÍ

Od samotného počátku projektu jsou pravidelně 6x ročně naplánována setkávání zástupců partnerských institucí a přizvaných odborníků z oblasti péče o památky.

Cílem těchto diskusních setkání je provedení srovnávací analýzy stavu intersektorové spolupráce v české a evropské péči o kulturní památky a nastínění úkolů a možných cest vedoucích k odstranění zábrán další spolupráce.

Další setkání budou věnována například definování základních pojmů, které jsou zdrojem nejednoznačných výkladů a nedorozumění, stanovení požadavků na kompetence účastníků péče o kulturní památky, navržení postupů spolupráce mezi jednotlivými sférami apod. Účastníci diskusních setkání si navíc předávají osobní zkušenosti s již proběhlými projekty.

PRVNÍ SETKÁNÍ BYLO VĚNOVÁNO VZÁJEMNÉMU POZNÁVÁNÍ

První diskusní setkání, věnované představení aktivit realizátora projektu a partnerských institucí, nastavení vzájemné spolupráce a stanovení témat pro další setkávání, se konalo ve středu 26. ledna 2011 v Litomyšli. Zúčastnilo se jej na dvacet zástupců partnerských institucí a hostů.

Setkání slavnostně zahájili hlavní odborný garant projektu doc. Jiří Novotný, ak. soch. společně s děkanem Fakulty restaurování Ing. Karolem Bayerem. „*Tak, jak projekt znám, je tím poměrně pestrý zaměřením i záběrem. A to je hlavní cíl: vytvořit síť mezi různorodě zaměřenými institucemi, tým, kde bude dost prostoru pro kritické diskuze, kde se bude každý cítit dobře a nebude mít problém kritické otázky nadněst,*“ prohlásil na úvod děkan K. Bayer. V duchu těchto slov se nesly také následující hodiny setkání.

Přítomní zástupci partnerů následně prezentovali své instituce, náplň jejich

aktivit na poli ochrany kulturního dědictví a přítomným přednesli také své vize o způsobu a možnostech zapojení do projektu.

Fakultu restaurování jako vzdělávací instituci, která se podílí i na mezinárodních výzkumných projektech, představili děkan fakulty Ing. Karol Bayer a koordinátor klíčové aktivity I Mgr. Pavel Waissner.

Národní památkový ústav (hlavního neakademického partnera projektu) představili jeho zástupci PhDr. Vratislav Nejedlý (ÚOP Praha), Ing. Ladislav Kryl (NPÚ Pardubice), Mgr. Petr

motivováno péčí o drobné památky v muzeích a díky svému přestěhování do nedávno dokončených prostor v Univerzitním kampusu v Brně Bohunicích a vynikajícímu přístrojovému vybavení představuje přední vědeckovýzkumné pracoviště svého typu.

Vysoké učení technické v Brně představila profesorka Pavla Rovnaníková. I když samostatný obor zaměřený na památkovou péči ani specializovaný předmět na VUT zatím neexistují, studenti řeší témata z oblasti památkové péče například ve svých diplo-

Účastníci druhého diskusního setkání. Zleva Ing. I. Kopecká, prof. Příhoda, prof. Rovnaníková, doc. Kotlík, Mgr. V. Kopecká a Ing. Boštíková.

Severa (NPÚ Telč) a PhDr. Zdeněk Vácha (NPÚ Brno). Jak připomněl Mgr. Severa, spolupráce NPÚ a FR byla navázána přibližně před dvěma lety a ukázala se jako oboustranně výhodná. V diskuzi vyslovil doc. Novotný naději, že projekt PPP PRO vytvoří nástroj pro tvorbu funkčních vazeb mezi institucemi a tak umožní kvalitní využití jejich potenciálu.

Ústav chemie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity představil prof. RNDr. Jiří Příhoda. Na této partnerské instituci byl před šesti lety akreditován obor chemie konzervování-restaurování, jehož založení bylo

mových pracích.

Prof. Rovnaníková zároveň zmínila potřebnost magisterského programu zaměřeného na památky, jejich materiály a konstrukce, což je přístup, který v podobných programech u nás není akcentován. V aktivitách projektu vidí příležitost vytvořit ve spolupráci s ostatními partnery strukturovaně profesní kolektivy komplexně se zabývající památkami.

Další možnosti a potenciál pro rozvoj projektu nastínila prezentace *Západočeské univerzity v Plzni*, kterou představil doc. Jiří Patočka. Právníkou fakultu ZČU prezentoval jako

špičkové pracoviště z hlediska tvorby legislativy pro oblast veřejné správy a regionálního rozvoje, včetně oblasti legislativy v kultuře.

Zároveň nastínil také některá témata, která by se mohla stát předmětem diskuzí či seminářů, jako je srovnání legislativního prostředí v oblasti kultury v zahraničí, analýza podnikatelského a ekonomického prostředí pro restaurování a animaci památkových objektů apod.

Střední uměleckoprůmyslovou školu a vyšší odbornou školu v Turnově prezentoval ak. mal. Josef Sedmík. Inspirací pro vznik byla právě Fakulta restaurování v Litomyšli (ještě jako Institut restaurování a konzervačních technik).

Její studenti navazují na dobrou znalost řemeslných dovedností – v tomto směru se v Turnově využívá přímé návaznosti na střední odbornou školu, kde se studenti učí umělecké zpracování kovů. Jako nejvýznamnější téma, kterým by se chtěli zástupci VOŠ Turnov jako partneři v projektu zabývat, je „autenticita“ a její střet s praktickými požadavky majitelů objektů – zadavatelů restaurátorských prací.

Jedinou partnerskou organizací v projektu PPP PRO, která je jako zástupce aplikační sféry komerčního charakteru, je společnost GEMA ART GROUP. Její aktivity na poli záchran architektického a kulturního dědictví a nejvýznamnější realizované projekty představil Ing. Petr Justa. GEMA nabízí v rámci projektu PPP PRO stáže pro studenty na akcích, které v současné době realizuje.

Zajímavé a podnětné připomínky zazněly i k celkovému smyslu, zaměření a konkrétním výstupům projektu PPP PRO.

Během následné diskuze vykrystalizovalo několik témat, které přítomní považují za nejvíce aktuální, ať už se jedná o úlohu a postavení technologů v systému památkové péče, otázky autenticity a role zadavatele restaurátorského zásahu, apod.

Doc. Petr Kotlík se ve svém příspěvku věnoval nastínění úlohy technologa v procesu péče o kulturní dědictví.

ÚLOHA TECHNOLOGA A POSTAVENÍ PŘÍRODNÍCH VĚD - TÉMA DRUHÉ

Tématem 2. diskusního setkání, které proběhlo v Litomyšli 23. února 2011 pod názvem „*Interdisciplinární spolupráce - Památková péče a přírodní vědy*“, se stala úloha a způsob zapojení odborníků z oblasti přírodních věd v procesu péče o kulturní dědictví. Jednotlivé úhly pohledu představili odborníci doc. Petr Kotlík z pražské Vysoké školy chemicko-technologické, PhDr. Zdeněk Vácha z Národního památkového ústavu – Územního odborného pracoviště v Brně, Ing. Ivana Kopecká z Národního technického muzea (vedoucí výzkumných laboratoří) a doc. Jiří Novotný z Fakulty restaurování UPa v Litomyšli.

Doc. Ing. Petr Kotlík, CSc. se ve svém příspěvku „*Pohled na technologa očima technologa*“ připomněl osobnost prof. Zelinger a zamyslel nad úlohou technologa v pomyslném trojúhelníku tří profesí (restaurátor – historik umění či památkář – technolog), jejichž společným cílem je ochrana či záchrana památky.

Používají často odlišnou terminologii, která vychází z tradice oboru, jež vystudovali, a mají jiné hodnocení svého podílu a jiné hodnocení restaurátorského zásahu, což může dělat problém. To, co mají společného, je

cíl. Aby spolupráce fungovala, musí si najít společný jazyk a terminologii, na které se shodnou (znění příspěvku Doc. Kotlíka naleznete na jiném místě bulletinu).

Podnětný byl nejen příspěvek samotný, ale také následující diskuze, kdy bylo poukázáno na některá citlivá místa při procesu zadávání technologických průzkumů, na omezení vyplývající z legislativy nebo na nedostatečné pochopení samotné památkové péče která často nedokáže specifikovat, co má být cílem technologického průzkumu.

Ve svém příspěvku „*Pohled na technologa očima památkáře*“ se PhDr. Zdeněk Vácha zamyslel nad některými obecnějšími východisky, které souvisejí i s více než stoletým vývojem památkové péče jako oboru. Z pohledu památkové péče je podle Váchy pohled na úlohu přírodních věd v péči o kulturní dědictví mnohem komplexnější a zahrnuje širší spektrum přírodovědných profesí (neméně tak jako chemici-technologové se uplatňují například geologové, statici, metalurgové, mykologové apod.).

I když se od svých počátků vyvíjela převážně jako humanitní disciplína, ve spodních proudech nechyběl prvek inženýrský a architektonický. Přinejmenším od 70. let 20. století se stal důležitým zvýšený zájem a snaha o zachování hmotné podstaty památky. Ten souvisí s třemi znaky: tématem autenticity, zvýšením sensitivity

vůči historické hodnotě památek a aktualizací otázek preventivní péče. Průvodním jevem je rostoucí úloha disciplín, které se o hmotný charakter památky starají. Z památkáře se stává ten, co hodnoty rozpozná a pojmenuje, technolog je ten, který stanoví na základě poznání hmotné podstaty diagnózu a navrhne terapii, a do třetice restaurátor jako ten, který na základě předchozích analýz provede zásah. Úlohou památkáře by mělo být například i uchování poznání starých technik a znalost tradičních technologií. Závěrem připomněl dlouhodobý pří-

nos činnosti společnosti S.T.O.P. pro zkvalitnění památkové péče.

Ing. Ivana Kopecká zahájila svůj příspěvek, vycházející ze zkušeností mnohaleté praxe v oblasti památkové péče i restaurování, úvahou nad měnícím se postavením technologie v péči o kulturní dědictví. Částí restaurátorů byli technologové tradičně vnímání jako něco nadbytečného, v posledních letech se však tento přístup začíná měnit, zvláště díky příkladům západoevropské praxe. Přesto má i dnešní praxe řadu slabín, zvláště v případě struktur NPU, kde je řada

průzkumů podle Ing. Kopecké prováděna „pro forma“, mnohdy jen proto, že jsou nařízeny direktivně, a například není vůbec ošetřena otázka preventivní konzervace.

Podle doc. Novotného, který představil další aspekt problematiky ve svém příspěvku „*Přírodovědec a restaurátor*“, jsou pro dnešní praxi restaurování klíčové pojmy uznávané památkovým zákonem. Podstatná je autenticita. Každé umělecké dílo je originální a svébytné. Důležitou roli mají aspekty vztahu materie a tvaru nebo i obsahových a výtvarných rozměrů díla.

Je neúplné mluvit jen o technologiích. Je zajímavé, jak se promítalo uplatňování nových přírodovědných poznatků do teorie a praxe památkové péče. Jisté je, že se významně rozšířily možnosti a kvalita uchování poškozených děl.

Mnoho zajímavých podnětů opět přinesla také diskuse. Prof. Rovnaníková a prof. Příhoda upozornili na možnou funkci sítě, která by mohla sloužit jako databáze pro sdílení informací o vybavení jednotlivých laboratoří.

V průběhu setkání byla diskutována také myšlenka dávno zaniklého centrálního pracoviště pro provádění restaurátorských průzkumů, které dříve existovalo v podobě tzv. restaurátorských atelierů.

I když negativum kolektivizace vedlo k postupnému opuštění tohoto centralistického schématu, jeho podstata v podobě sítě však může být nosnou zvláště dnes, kdy jsou vysoké nejen pořizovací částky za nové přístroje, ale také náklady na jejich provoz. Podle Ing. Justy by podobné pracoviště vedlo i k posílení konkurenceschopnosti české školy restaurování, zvláště s ohledem na skutečnost, že všude ve světě jsou podobná pracoviště nositeli technologického vývoje a inovací v oboru.

(nahore:) Ak. mal. Josef Sedmík ze Střední uměleckoprůmyslovou školu a vyšší odbornou školu v Turnově a děkan Fakulty restaurování Ing. Karol Bayer během druhého diskusního setkání.

(dole:) Dr. Vácha z Národního památkového pracoviště - ÚOP Brno přednesl na druhém diskusním setkání příspěvek *Pohled na technologa očima památkáře* Přihlíží Mgr. Severa z NPÚ - ÚOP Telč (vpravo) a Mgr. Waisser z Fakulty restaurování.

TEXTY PŘÍSPĚVKŮ, KTERÉ ZAZNĚLY NA DRUHÉM DISKUSNÍM SETKÁNÍ, NALEZNETE V TOMTO A V PŘÍŠTÍM ČÍSLE BULLETINU.

PŘÍRODNÍ VĚDY V PAMÁTKOVÉ PÉČI: OTÁZKY OBJEKTIVNÍHO A SUBJEKTIVNÍHO POHLEDEM PAMÁTKÁŘE

VRATISLAV NEJEDLÝ

V referátech přednesených v uplynulé více než hodině bylo řečeno mnoho zajímavého o vztazích a interakcích - reakcích mezi jednotlivými účastníky procesu restaurování. Referující se zaměřili na vztah mezi podílem přírodních věd, tedy potažmo technologů, a podíly dalších účastníků procesu restaurování, kterými jsou humanitní disciplíny, například dějiny umění, a zcela jedinečným podílem oboru restaurování.

Pro to, aby restaurátorský zásah naplnil v teoretické rovině jasné, v konkrétní realitě a praxi někdy dosti komplikované požadavky, které vyplývají z podstaty oborů, které se na restaurování konkrétní památky podílejí, je především nutné, aby spolupracující obory spolu uměly komunikovat a sdílely relativně shodné cíle své činnosti v restaurování. Jde především o to, že obory restaurování a technologie-přírodní vědy pracují přímo s hmotnou substancí restaurované památky, zasahují ve většině případů do jejích hmotných struktur. Dějiny umění se v případě restaurování mohou chovat odlišně. Historik umění sice může vytvářením koncepcí, s jejichž pomocí je prezentována nějaká hodnota restaurované památky (nebo hodnot několik, které byly na základě výsledků umělecko-historického bádání určeny jako významné) v případě realizace, kterou provádí restaurátor a podílí se na ní technolog, zasáhnout do hmotné podstaty památky, ale rozhodně nepracuje, alespoň ne v Čechách, přímo ve fyzickém kontaktu s hmotou památky.

Základní nedorozumění ve vztahu mezi účastníky procesu restaurování spočívá v obecně sdílené představě, že podíl a činnosti přírodních věd, potažmo přírodovědců – technologů v oblasti restaurování, jsou považovány za „objektivní“ vstupy do procesu restaurování. V přesvědčení o tom, že přírodní vědy do restaurování vnášejí „pravdu, objektivitu a vědecké principy“. Jak vyplývá ze samotné podstaty přírodovědného přístupu k realitě, je zkoumaná skutečnost nezávislá na chemikovi-technologovi, který ji nezaujatě zkoumá exaktními metodami. Takové bylo přesvědčení mnoha lidí zabývajících se restaurováním v poslední čtvrtině 20. století. V postmoderním kulturním světě se tato premisa poněkud rozmělnila, ztratila své ostré hrany.

Vědecké restaurování je a bylo založe-

no na „přesvědčení o objektivitě“ vědy, a v důsledku toho se kladl důraz na vědeckou formu procesů, informací a dalších činností ve všech fázích procesu restaurování. Podle Salvadora Muñoz Viñase [Salvador Muñoz Viñas, *Contemporary Theory of Conservation*, první vydání Oxford 2005, ISBN 0 7506 6224 7. s. 65-89.] je možné principy této podoby restaurování shrnout do základního konstatování:

1) Vědecké konzervování-restaurování se pokouší konzervovat nebo restaurovat „pravdivou–správnou“ podstatu díla–objektu. To je nejdůležitější princip, který je společný všem klasickým teoriím konzervování- restaurování.

2) Pravdivá–správná, objektivní „podstata“ díla–objektu, který se konzervuje–restauroje spočívá převážně v jeho materiálních součástech (materiálový fetišismus).

3) Techniky a cíle procesu konzervování-restaurování by měly být určovány vědeckými metodami. Konzervační-restaurátorské techniky mohou být rozvíjeny, schvalovány, vybírány, prováděny a sledovány v souladu s vědeckými principy a metodami, a zejména v souladu s těmi vycházejícími z materiálových přírodních věd. Subjektivním pocitem, chutím nebo preferencím by se mělo restaurování – konzervování vyhnout. Rozhodnutí o způsobech restaurování by mělo být založeno na objektivních poznacích a údajích.

4) Vědecké metody a techniky konzervování-restaurování v současnosti přinášejí výsledky, které jsou objektivně lepší než výsledky, které dávaly tradiční, nevědecké techniky.

Na principech přírodovědného bádání založené zkoumání uměleckých děl a jejich restaurování však postihuje jen jednu stránku hmotného artefaktu-uměleckého díla.

Už z jeho podstaty: vzniklo totiž jako tvůrčí čin jednotlivce nebo skupiny osob a při jeho poznávání jde i o hodnoty, k jejichž poznání je možné přistoupit pouze s pomocí interpretace subjektem. Je proto nutné si objektivně přiznat, že vědecké restaurování založené na modelu přírodovědného vnímání uměleckého díla si neví dost dobře rady s jevy, jakými jsou například patina a další změny předmětu restaurování, jejichž hodnoty jsou většinou závislé na osobním subjektivním posouzení skutečnosti.

V připomenutém případě jde o změny podoby výtvarného díla, které jsou významné ve vztahu k záměru jeho restaurování a jeho nejen památkovým hodnotám. Je třeba dále připomenout jinou velmi zajímavou skutečnost, že ani záměr restaurování–konzervování, ani hodnota památky nejsou vlastně pouze materiálními, vědecky podmíněnými faktory, ale jsou velmi často výsledkem osobního, subjektivního posouzení památky–uměleckého díla a jejího významu pro soudobou společnost.

Restaurování v rámci památkové péče je nutné považovat za dílčí společenský subsystém, jehož vývoj i podoba značně závisí na vývoji jeho okolí – prostředí, ve kterém se pohybuje [Volně převzato z: Greipl Egon Johannes, *Die letzten zwanzig Jahre: Denkmalschutz und Denkmalpflege in Bayern, Ein Rückblick und Perspektiven, Denkmalpflege Informationen* č. 135, November 2006, s. 4-10.]. Proto by se to, co se událo v oblasti památkové péče a restaurování, mohlo označit jako změna paradigmatu ve společenském akceptování a přijímání památkové péče a restaurování.

V politickém vývoji i vývoji veřejného mínění se od konce osmdesátých let 20. století stále významněji prosazoval názor, že všechny společenské problémy, včetně otázek kultury, vzdělávání apod., je možné analyzovat, a že na základě prodiskutování zjištěných faktů je možné nalézt řešení. Avšak řešení problémů, bez rozdílu jejich specifik, bylo ponecháváno a svěřováno hospodářské sféře a mocné, vše řešící ruce trhu. Pouze na ekonomických parametrech závislá řešení se stala modlou, fetišem.

Diskuse v oblasti památkové péče se scvrkla na řešení specifických, dílčích, většinou organizačních problémů. Kvalifikovaná diskuse o hodnotách památek, která by pomohla k znovuzakotvení památkové péče ve společnosti, se ani nezačala.

V diskusích většinou chybí zájem o ověření si toho, jaké památky jsou společností nejvíce oceňovány, a co pro ni znamenají kulturní, a především památkové hodnoty.

Ke změně paradigmatu náleží i trend stále se snižujících státních dotací do kulturního sektoru. Česká památková péče, která se ráda oddává sebeuspokojení, tyto

tendence jakoby nevnímala. Stále se snaží prosazovat své „ušlechtilé cíle“ pomocí zákona, který vznikl ve zcela odlišné společenské situaci. Stále se uplatňují extenzivní postupy a principy, na místo toho, aby se památková péče pokoušela zvýšit svou vlastní vnitřní kvalitu. Obor se zaměřuje na velké akce památkové „obno-

vy“, při nichž ve velké většině případů dochází k množství pochybení, a někdy i ztrát památkových hodnot restaurovaného objektu. Památkovou „Popelkou“ pak nadále zůstávají práce na evidenci a dokumentaci památek či výzkumu a ověřování šetrnějších a lacinějších metod ochrany a péče o památky–umělecká díla.

S přihlédnutím k tomu, co bylo dosud řečeno, si dovoluji tvrdit, že uvažovaná, plánovaná, a snad už se rodící památková restaurátorská síť, která je hlavním cílem projektu PPP PRO, může napomoci pozitivním změnám v oblasti ochrany památek a jejich restaurování.

POHLED NA TECHNOLOGA OČIMA TECHNOLOGA

PETR KOTLÍK

Když kolem roku 1975 začínala na VŠCHT v Praze výuka technologů pro oblast památkové péče, na řadě pracovišť v Evropě (v Itálii, Francii, Německu, Polsku), ale i v USA, Japonsku apod. bylo v té době považováno za samozřejmé, že na kvalitní a účinné péči o památky – umělecké, umělecko řemeslné, technické, stavební, ale také archivní apod. – se spolupodílejí tři skupiny specialistů s různým vzděláním, a tedy s odlišnými, i když vzájemně částečně se překrývajícími odbornostmi: historik umění (památkový architekt, památkář), výkonný restaurátor (konzervátor, umělecký řemeslník apod.) a technolog – přírodovědec. Také u nás se tento názor v té době začínal ve větší míře prosazovat. A je zřejmé, že tato myšlenka je dodnes obecně přijímána jako užitečná.

Každý z uvedených tří specialistů zpravidla prošel poněkud odlišným školením (vzděláním), používá jiné postupy při své práci, často i specifickou terminologii, může mít odlišné způsoby hodnocení kvality své práce i celého restaurátorského nebo konzervátorského zásahu. S ostatními by ho však měl pojít společný cíl: ochrana či záchrana konkrétní památky. Každý z uvedených specialistů by měl být schopen formulovat otázky pro ostatní dva spolupracovníky a zároveň by měl rozumět jejich odpovědím. O úspěchu jejich vzájemné spolupráce proto rozhodují nejen znalosti každého z nich, ale i suma znalostí všech dohromady. Z toho plyne potřeba vzájemné komunikace a vzájemného respektu.

Každý z tohoto trojúhelníku by měl mít alespoň základní představy o tom, co druhé, partnerské obory pro společný cíl nabízejí, jaké jsou jejich možnosti a omezení, jaké odpovědi mohou poskytnout. Neděje-li se tak, může dojít k podcenění partnera či partnerů a jeho nebo jejich

možností, nebo naopak k jeho nebo jejich neodůvodněnému přecenění. Jinými slovy – žádný z uvedených specialistů by neměl nadhodnocovat svoji oblast, svá hlediska, vlastnosti důležité právě ze svého pohledu, aniž by bral v úvahu hlediska a priority svých partnerů v pohledu na památku. Obecně jsou srovnatelně platné, srovnatelně důležité.

Čím především může přispět technolog ke společnému cíli? Měl by pokud možno objektivně zhodnotit fyzický stav objektu, příčiny a nebezpečí jednotlivých degradačních jevů na něm se projevujících. Jím provedená „diagnóza“ by měla být východiskem k návrhu potřebných kroků. Měl by nabízet technické a technologické možnosti řešení jednotlivých problémů či kroků konzervačního nebo restaurátorského zásahu, vedoucích k cíli předpokládanému ostatními partnery. Měl by ukazovat rizika i výhody nabízených postupů a navrhovaných prostředků, a to nejen pokud jde o vlastní nově použité materiály a etody, ale i o jejich „soužití“ s již dříve aplikovanými prostředky a postupy. Měl by navrhopvat ověřovací zkoušky, které by pomohly z nabízených variant zvolit tu, jež nejlépe odpovídá sledovanému cíli.

Zkušenosti ukazují, že se význam kvalitního technologa v „procesu“ restaurování nebo konzervování postupně zvyšoval. Dnes je již požadavek na provedení technologického průzkumu objektu velice častý (v řadě případů snad už i běžný), stejně jako roste význam oponentních hodnocení navrhovaných technologických postupů „nezávislým“ technologem – obvykle z prostředí NPÚ nebo vysokých škol – tedy technologem nespojovaným s výrobními či dodavatelskými firmami.

Hledání „společného jazyka“, přesvědčování o užitečnosti technologických a obecně přírodovědných průzkumů má však i své negativní důsledky. Ve snaze

vysvětlit technologické problémy spojené s péčí o památkové objekty co možná nejjednodušším způsobem se však občas dostáváme do druhého extrému. Kolegové „netechnologové“ mnohdy nabývají dojmu, že ono zjednodušené vysvětlení chování, zjednodušené charakterizační parametry materiálů a technologií apod. vystihují skutečnost zcela a beze zbytku. Reálná situace však bývá složitější, vyžaduje znalosti širších souvislostí a širší palety dějů. Příkladem může být jeden z charakteristických parametrů fasádních nátěrů – propustnost pro vodní páru. Postupem doby se za spoluúčasti výrobních firem (jež tímto relativně jednoduchým parametrem dokládají unikátnost svých produktů) podařilo této veličině nabýt až magické důležitosti a požadavek na vysokou propustnost, a tedy nízký difusní odpor pro vodní páru, se stal dominujícím požadavkem na materiál i v situacích, kdy je tato vlastnost prakticky bez zvláštního významu. Jiným příkladem může být požadavek na analýzu obsahu solí ve stavebním objektu. O významu znalosti rozložení ve vodě rozpustných solí ve zdivu není obecně pochyb, avšak reálný obraz skutečnosti může dát pouze určitý minimální počet odebraných vzorků v různých výškových a hloubkových profilech apod. Požadavek na provedení několika sond u rozlehlého objektu je tedy spíše formální a o skutečné situaci pravděpodobně mnoho neřekne.

Přes uvedené nedostatky je možno rozvoj spolupráce památkářů, projektantů, restaurátorů nebo konzervátorů s technologi (obecně přírodovědně školenými specialisty) považovat za úspěšný a stále se rozvíjející.

(Příspěvek přednesený na 2. diskusním setkání v Litomyšli 23. února 2011)

PŘÍRODOVĚDEC A RESTAURÁTOR: DVA POHLEDY

JIŘÍ NOVOTNÝ

Československý památkový zákon z roku 1987 chápe obnovu – restaurování děl výtvarných umění a uměleckého řemesla jako souhrn specifických výtvarných, uměleckořemeslných a technických prací respektujících jejich autenticitu i jejich výtvarnou a technickou strukturu. Cílem restaurování je přispět k uchování hmotné podstaty děl a jejich uměleckých, vědeckých, technických a kulturněhistorických hodnot tak, jak jsou v daný okamžik rozpoznány. Výše uvedená formulace z památkového zákona je z metodického hlediska klíčová a navíc přináší sousloví „souhrn“. Tento pojem dle mého názoru zdůrazňuje především aditivní přístup založený na samostatnosti jednotlivých odborností a aspektů jejich činnosti. Méně již naznačuje složitou interakci a nutnou spolupráci v procesu restaurování, která je základem současného interdisciplinárního přístupu. Ostatně provázanost hmotného i nehmotného aspektu vyjadřuje jednoduše i autorský zákon, který chápe dílo holisticky, jako „hmotné“, smysly vnímatelné vyjádření myšlenky autora. Chceme-li dále hovořit pouze o dvou základních pilířích péče o památky, musíme mít neustále na zřeteli, že záměrně a účelově necháváme stranou stejně významný třetí pilíř, kterým jsou humanitní obory.

Rozvoj oborů zabývajících se materiálovou a technickou strukturou děl, komunikace a spolupráce mezi přírodovědci a restaurátory přinesly v posledních letech řadu významných pozitivních skutečností pro dosažení cíle restaurování. Zásadně se změnilo myšlení a přístup k uchování děl, které již nejsou chápána pouze jako výtvarná umělecká díla, ale i jako objekty specifické hmotné podstaty. Zlepšily se možnosti poznání díla, hodnocení jeho stavu a pochopení kauzality jevů souvisejících se stavem díla. S rozvojem restaurátorských materiálů a technologií se značně rozšířily možnosti i kvalita restaurování a otevřely se nové možnosti uchovat a prezentovat i díla ve fragmentárním stavu, jež by jinak zanikla. Tato skutečnost koneckonců našla odpovídající odezvu i v teorii restaurování.

Nedostatečná spolupráce nebo špatná komunikace restaurátora a přírodovědce může být naopak zdrojem závažných omylů. Řemeslný přístup a neuvážená aplikace obvyklých řešení mohou vést

k potlačení autenticity a individuálního charakteru díla. Podobně negativní dopad může mít použití nevhodných materiálů, které může vést k postupnému úpadku hmoty díla. K poškození díla může vést i aplikace postupů a materiálů bez konzultací a zkoušek. Zvláště nebezpečné může být také užití rozvinutých technologií „za každou cenu“, zvláště když se samo o sobě stane cílem. Rizika sebou nesou také nové vysoce účinné prostředky i příliš razantní a jakkoli jednostranný přístup.

Chceme-li rozdíly zvýraznit, můžeme konstatovat, že obě zúčastněné profese musejí v aktivním vztahu překonávat přirozené překážky, které vyplývají především z rozdílného způsobu myšlení a odlišného uchopení reality. Pro přístup přírodovědce jakožto vědce je charakteristické osvojování skutečnosti logickými a racionálními metodami. Problémy řeší po částech a zpravidla postupuje od jednodušších známých skutečností k těm složitějším neznámým. Používá analytických metod. Jako vědec se soustřeďuje na hledání obecně platných a ověřitelných jevů. Usiluje o výstavbu systému poznatků a formulaci zákonitostí. Pro přístup restaurátora jakožto umělce je naopak charakteristická práce založená na relativních, subjektivně stanovených, proměnlivých hodnotových systémech. Uplatňuje empatický přístup umožňující náraz intuitivně vstupovat nad a do struktury díla. K uměleckému dílu pak přistupuje v jeho celistvosti, smyslovosti a kontextu. Pracuje s konkrétními obrazy a jejich emotivními citovými vazbami, tedy i metaforami, asociacemi atd. Činnost restaurátora má praktický charakter.

Z výše uvedených odlišností považuji za zřejmé, že přílišná dominance kteréhokoliv z přístupů znesnadňuje komunikaci, efektivní spolupráci využívající silných stránek obou oborů i schopnost týmu nalézat a sdílet společné hodnoty. Dle mého názoru je tedy nutné se v rámci navázaných partnerských a osobních vztahů cílevědomě věnovat výchově odborníků

schopných interdisciplinárního přístupu a systematické spolupráce při vytváření památkových postupů pro restaurování a aplikovaný výzkum jednotlivých děl, jak z teoretického, tak praktického hlediska. To znamená pěstovat společnou řeč, důvěru mezi obory a vědomí společného cíle.

Kvalitní komunikace a spolupráce s restaurátorem umožní přírodovědci lepší poznání autentických děl v jejich rozmanitosti, silnější vazbu na aplikační sféru. Může pomoci komplexně vyhodnotit a lépe vytipovat korozní jevy a jejich souvislosti. Má možnost ověření vizuálních a fyzikálních charakteristik nových materiálů a může posoudit jejich vazby na historické materiály v reálných podmínkách. Neposlední výhodou spolupráce s restaurátorem je získání hlubší znalosti specifických aplikací nových materiálů restaurátorskými technikami. Kvalitní komunikace a spolupráce s přírodovědcem umožní restaurátorovi získat hlubší znalost historických materiálů, působení korozních vlivů, možností jejich potlačení a překonat úskalí jejich ošetření.

Dovolte, abych poděkoval všem přítomným za jejich příspěvky a diskuzi a vyslovil přání úspěchu našemu záměru. Budovaná síť a uplatňování principu partnerství zvýší podíl interdisciplinárního přístupu k problematice restaurování a přispěje ke zkvalitnění péče o památky i k jejich delšímu uchování.

(Příspěvek přednesený na 2. diskusním setkání v Litomyšli 23. února 2011)

Doc. Jiří Novotný během druhého diskusního setkání.

INTERDISCIPLINARITA V PÉČI O KULTURNÍ DĚDICTVÍ

CALL FOR PAPERS – PRVNÍ VÝZVA K AKTIVNÍ ÚČASTI

Univerzita Pardubice - Fakulta restaurování v Litomyšli
pořádá 1. – 2. prosince 2011

vstupní konferenci projektu Platforma pro památkovou péči, restaurování a obnovu
s názvem „Interdisciplinarita v péči o kulturní dědictví“.

Téma interdisciplinarit v péči o kulturní dědictví bude řešeno ve dvou jednodenních blocích:

A) **Teorie interdisciplinárního přístupu v péči o kulturní dědictví** – přednáškový blok se pokusí nastínit různá paradigmat, jež v minulosti vykrystalizovala v souvislosti s péčí o kulturní dědictví. Vítány jsou zvláště příspěvky, které **reflektují problematiku z širšího úhlu pohledu a v obecnějších souvislostech** (otázky subjektivity vnímání problematiky péče o kulturní dědictví v prostoru a čase, vliv úzkých oborových specializací na stav současného poznání a možnosti komplexního uchopení problematiky, hledání „společného jazyka“ v péči o kulturní dědictví, úloha celostního přístupu ke vzdělávání v oblasti památkové péče, společné eticko-filosofické normy jako klíč k efektivní interdisciplinární spolupráci, atd.).

B) **Praktické příklady mezioborového přístupu v péči o kulturní dědictví** – přednáškový blok představí komplexní projekty v památkové péči a restaurování, na jejichž realizaci se podílel tým odborníků napříč různými obory, nebo které ke svému úspěšnému vyřešení potřebovaly využít mezioborový přístup.

Vyzýváme zájemce o aktivní účast na konferenci k zaslání námětů pro svá vystoupení. Přijímáme příspěvky buď jako **samostatné referáty v délce 20 minut**, nebo jako **příspěvky do posterové sekce**. Konferenční příspěvky budou díky finanční podpoře projektu z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost publikovány a účast na konferenci je bezplatná.

Příhlášky obsahující jméno a příjmení, název a adresu vysílající instituce, telefon a kontaktní e-mail spolu s názvem a anotací příspěvku (spolu s označením, zda se jedná o referát nebo poster a s návrhem na zařazení do jednoho z výše uvedených tematických bloků) v rozsahu do 1800 znaků pošlete **do 31. července 2011** na adresu: petra.heckova@upce.cz.

Za tým organizátorů
Doc. Jiří Novotný, ak. mal.
Ing. Martina Hucková